

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Mt 26, 6 – 13

Text: Mt 5, 13 – 16 *Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.*

Čím se může osolit sůl? Ta otázka je nesmyslná, protože je to protimluv. Touto otázkou Ježíš ukazuje, jak je protismyslné, jestliže chce někdo následovat Krista, být jeho učedníkem, ale přitom to na něm není vidět, nejde to na něm poznat! Ničím neprovokuje své okolí, je nevýrazný a planý.

Ježíš tak navazuje na svůj předešlý výrok, že blahoslavení jsou ti, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, protože jejich je království nebeské. Jestliže je někdo pronásledován, patrně se stal nepohodlným, něčím provokoval, nebyl loajální, něčím se odlišoval. Být pronásledován nebo alespoň pomlouván jakoby přirozeně patřilo k údělu Kristova následovníka.

Nyní Ježíš říká: Vy jste sůl země. Co to znamená? K čemu je sůl dobrá? Sůl je dochucovadlo. Je to přísada do pokrmu. Je něčím jiným, než samotný pokrm. Kdyby se neodlišovala od pokrmu – kdyby, čistě hypoteticky, ztratila svou slanost – nebyla by pokrmu nijak prospěšná, ztratila by smysl. Sůl má svůj význam právě proto, že ji v jídle cítíme. A poznáme, když chybí. Ale zároveň má své opodstatnění právě pro ten pokrm, který ochucuje. Jako lampa, která si nesvítí jen tak pro sebe někde pod kbelíkem, ale svítí všem v domě. Sůl dodává pokrmu chuť. Je-li jídlo nemastné neslané, je nechutné. Být solí země je tedy výstižný obraz. Když si pustíte zprávy v televizi, bývají dost často nechutné. Proč? Chybí někdo, kdo by život v zemi učinil stravitelnějším a snesitelnějším. Kdo by lidem vrátil chuť do života. Vlil naději, dodal víru. A kdo jiný to má udělat než věřící lidé? Následovníci Ježíše Krista. Cítíme je ve společnosti? Nebo nám chybí? Zda lidem život chutná nebo se jim zajídá, závisí také na tom, jakou atmosféru kolem sebe šíří křesťané, s nimiž se společnost setkává. Ale setkává se vůbec s nimi? A když ano, pozná, že má co do činění s vyznavačem Kristovým? Jeden zaměstnanec socialistického podniku, když bylo po sametové revoluci, chlubil se prohlášením: Já jsem byl vždycky evangelík. Ale počínal jsem tak chytře, že to komunisti na mě nikdy nepoznali!

Bratři a sestry, být solí země znamená, že jsme jako křesťané poznat, máme svou osobitou chuť a tou měníme poměry kolem sebe. Ježíš tu má především na mysli své učedníky. Ale je docela klidně možné, že se výrok o soli země týká všech těch blahoslavených, o kterých byla řeč v začátku kázání na hoře. Kdyby kupříkladu na zemi chyběli všichni ti lidé milosrdní, tiší, působící pokoj, lidé čistého srdce, zda by se nám život na zemi neznechutil a nezajídal? A tak Ježíš vlastně říká: Vy, kdo trpíte pro spravedlnost, kdo pláčete, kdo jste chudí duchem, vy nejenže jste blahoslavení, ale vy jste zároveň velmi potřební pro tuto zem. Někdy máme pocit, že naše zem potřebuje jen lidi silné, vzorové, odvážné a statečné hrdiny. Ale společnosti jsou ku prospěchu i lidé slabí, jednodušší, tiší, plačící, tedy jedním slovem, lidé potřební. Nejen proto, že něco potřebují, ale že mají něco, čím jsou potřební pro ty silné a pro ty po všech stránkách bohaté.

Ti blahoslavení na první pohled nevypadají nijak lákavě. Nejsou připodobněni ke zlatu nebo stříbru. Jsou jako sůl. Něco zdánlivě obyčejného a samozřejmého. Cenným se to ukáže, až když to chybí. A nejde to ničím nahradit.

Ale nic se také nesmí přesolit. Samotná sůl moc nechutná. Sůl má jen ochutit pokrm. Takže člověku pak víc chutná samotný pokrm. Přeloženo, víc člověku chutná život. Církev, když to někdy přesolí, tak lidem život spíše zneprjemňuje, zatímco bychom měli působit tak, aby si lidé život skutečně vychutnávali, aby věděli, jak chutná pravý, opravdový život, život ve svobodě, život

podle Písma, že má všechny barvy chuti. Křesťan nemá mít touhu to těm neznabohům osolit, nandat, ukázat, zač je toho loket. Někdy to ve své horlivé snaze tak přesolíme, že pak působíme naprosto nechutně. Pak je naše svědectví víry pro lidi nestravitelné. To se stane tenkrát, když jednáme jako agitátoři, moralisté a mravokárci. Soli má být tak akorát.

Samozřejmě, že někdy se také staneme lidem solí v očích, nebo solí v bolestné ráně. Můžeme lidi dráždit. Tam, kde je člověk nebo společnost zraněná, tam nejvíce ty rány pálí, když se do nich dostane sůl. Drží-li se někdo věrně Božího slova, tak to lidi provokuje. To je ta prorocká úloha církve, která nám přináší protivenství a pronásledování.

Ale abych to zase nepřesolil, ještě je tam výrok o světle. Vy jste světlo světa, říká Ježíš. To je třeba správně pochopit. Ježíš toto přirovnání používá ne proto, abychom si o sobě pyšně mysleli, že my jsme ti poslové světla a dobra, zatímco svět tone ve tmě a ve zlu. Smysl toho příměru objasňuje následující věta. „Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře.“ To znamená, že naše křesťanství nemůže být soukromá, privátní záležitost, ale veřejná, jako veřejné osvětlení. Jsme lidem na očích. Jsme jako světlo viditelní.

Všimněte si, že Ježíš tu nemoralizuje – neříká, měli byste být světlem, měli byste být městem. Je to konstatování: Jste městem na hoře a nemůžete se nijak skrýt. Jste-li křesťany, nemůžete se tvářit, jakože jimi nejste. To jen malé děti si myslí, že když zavřou oči, že je nikdo nevidí. Kdo si jednou dá na auto rybičku, bude vydávat svědectví o křesťanech, ať už jezdí dobře nebo jako pirát silnic. Jsme-li křesťany, chtě nechtě jdeme se svou kůží na trh a nemůžeme říkat, já nic, já muzikant.

Naše víra skutečně není jen naše osobní věc. Nejsme světlem sami pro sebe. Když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. K tomu je koneckonců lampa určena. Svě křesťanství si nepěstujeme pro svou osobní potřebu a náš kostel neslouží, jak se kdysi ošklivě říkalo k vykonávání náboženských potřeb. Svě křesťanství žijeme před lidmi, aby viděli naše dobré skutky a vzdali slávu našemu Otci v nebesích.

Opět je třeba se vyhnout špatnému pochopení. Nejde o zbožnost vystavovanou na odív, což Ježíš u farizeů nesnášel a tvrdě kritizoval. Dobré skutky, nebo dalo by se přeložit také „krásné skutky“ se nemusí vůbec týkat zbožnosti a morálky. Mohou to být prostě vyznavačské činy, odkazující k Bohu. Něco, jako když žena rozbila alabastrovou nádobku se vzácným olejem, a pomazala Ježíšovu hlavu. Čin, který nemá nic společného s morálkou, ale který má přesto velkou výpovědní hodnotu. Čteme, že když to viděli učedníci, hněvali se: "Nač taková ztráta? Mohlo se to prodat za mnoho peněz a ty dát chudým! Na charitativní účely." Jako bychom slyšeli i dnešní námitky vůči církvi. Ježíš to zpozoroval a řekl jim: "Proč trápíte tu ženu? Vykonala dobrý, krásný skutek. Vždyť chudé máte stále kolem sebe, mne však nemáte stále." To, co ta žena provedla, připadalo všem v první chvíli jako zcela nesmyslné. Ten krásný čin vyznání lásky je možná spíše něco nečekaného než zákonicky správného. Provokativní vyznavačský čin může znamenat víc než obecně očekávaný, uznávaný a morálně vysoce hodnocený skutek. Ježíš k tomu ještě navíc dodá: „aby slavili vašeho Otce v nebesích“. Tedy nikoli, aby slavili třeba to, jak jsou ti křesťané slušní lidé.

A tak, nebojme se vyznavačských činů, byť nám nemusí přinést pochopení a uznání. Ale jsou vidět. Nemusíme naplňovat obecná očekávání, že křesťané budou jakousi nedostižnou morální autoritou a vzorem bezúhonnosti a dokonalosti. My nemusíme jednat vždy očekávaně, předvídatelně a vycházet tak vstřícně lidským předsudkům. Oslovují spíše nečekané věci. Třeba právě to, jak ve svém životě zápasíme s vlastním hříchem a nedokonalostí a zároveň žijeme z Boží milosti, i to může být pro naše okolí světlem. Třeba právě slané slzy kajících se křesťanů jsou solí této země. Kdyby chyběly, kdoví jak nechutně by to tu dopadlo.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, dej, ať dodáváme lidem chut' do života, ať vrháme dobré světlo na život, na svět, na tebe. Dej, ať se nezálekneš tobo, že jsme lidem na očích. Amen.*